

ГурєєваЛ.В.

Національний технічний університет України «КПІ», кафедра АМТС№1

Англійська мова для спеціальних цілей

Англійська мова для спеціальних цілей вже давно почала розвиватись як окрема галузь і продовжує набирати популярність. Університети, навчальні заклади та курси видають підручники для різних предметів, таких як енергетика, авіація, електроніка, інформаційні технології, ділове мовлення, медицина, право, тощо. Також проводяться конференції та обговорення, присвячені вченню англійської мови для спеціальних цілей.

Що ж являє собою англійська для спеціальних цілей? Якщо відкласти в сторону питання обов'язкової освіти, люди завжди вчили мову через певну необхідність та для спеціальних цілей. Для студентів ВНЗ – це, як правило, необхідність спілкування зі спеціалістами у своїй галузі, що спілкуються тільки певною мовою. Отже, що ж ми маємо на увазі, коли відокремлюємо англійську для спеціальних цілей?Цікаво, що незважаючи на довгу історію, це питання ще й досі активно обговорюється, а визначення англійської для спеціальних цілей не тільки змінилося з плином часу, але й різні визначення існували та існують пліч-о-пліч.

На початку, викладачівважали, що їх завдання - навчити студентів специфічнимтермінам. Проте, у багатьох ситуаціях професіонали знають технічні терміни, що відносяться до їх галузі набагато краще, ніж викладачі, які часто не володіють специфічною термінологією на високому рівні. Отже, студентам необхідно знати,як використовувати ці терміни у реченнях, як зрозуміти автентичні тексти з певними термінами, або, як ефективно спілкуватися в типових ситуаціях, які виникають у робочому процесі. Саме для цих специфічних цілей настільки важливим став аналіз потреб, визначення стилю та мовнихмоделей.

Огляд літератури за останні 50 років дозволяє стверджувати, щовідбулося зміщення відтрадиції вивчення, орієнтованого на граматику, до реального залучення мовидо життєвих умов. Десь до 1970 -х років, вивчення іноземної мови зосереджувалося на вивченні лексики, граматичного матеріалу, розумінні

прочитаного, і коротких письмових есе. Головною метою багатьох курсів було оволодіння мовними структурами.

Насправді, мова розглядалась не з точки зору спілкування чи використання, а швидше з точки зору вивчення її механізмів. Вчили не саму мову, а про неї, бо не обов'язково було використовувати її для чого-небудь. Це радикально відрізняється відсучасної практики, коли мовні тести та оцінки відображають реальні знання.

Пізніше ситуація почала змінюватись, мову почали вивчати з точки зору комунікативних потреб. Цей зсув призвів до змін у навичках, які ми визнали важливими для вивчення мови, що в свою чергу вплинуло на методи оцінювання.

Перед переходом до більш комунікативного підходу до вивчення мови, формальні мовні іспити мали дуже вузьку спрямованість. Оцінка читання базувалась виключно на розумінні, а письмо було відображенням зазвичай формул. Не приділялось ніякої уваги оволодінню додатковими навичками, такими як розуміння загальної ідеї та читання для пошуку деталей. Процес написання, організації тексту та його планування майже повністю ігнорувалась, ідеїмовного портфелю і розробки проектів не існувало. Більшість письмових завдань оцінювалися таким же чином, як і граматики. Критерієм оцінки було правильне використання мови, а не відповідність застосування змісту та ідей. Завжди важливим був результат, а не процес.

Таким чином, цей зсув у методах викладання та вивчення мови призвів до зміни методів оцінки. На початку 1970-х років оцінка пересунулась у бік спілкування. Ми почали вчити мову, щоб мати змогу спілкуватися з іншими людьми. Ми перестали зосереджувати увагу виключно на граматиці і розробили більш широкий підхід, що дозволив розглядати вивчення мови з точки зору здатності спілкуватися і використовувати її. Нові навички стали головними для здатності спілкуватися, в тому числі вміння організації та планування тексту, вимова, вміння перефразувати, здатність брати участь у бесіді та підтримувати її. Ці нові навички також необхідно було оцінювати у новий спосіб.

Досвід спеціалістів дозволяє припустити, що досі, можливо, існує розрив між змінами в методології викладання та відповідними методами оцінки. Оскільки мало хто дотримується одного метода навчання. Частіш за все, викладачі використовують еkleктичний підхід, підбираючи найкращий досвід, нові методики та перевірені практики, змінюючи відповідно до потреб студента. Розуміння того, що знання в аудиторії формується соціально, а не передається від викладача до студента, значно вплинуло на викладання англійської мови.

На сьогоднішній день, ймовірно, одним із основних способів побачити, як далеко просунулась оцінка, є ідея мовного портфеля. Напевно, мовний портфель став однією з найбільш серйозних спроб забезпечити метод оцінки з урахуванням потреб студента, який охоплює сучасні ідеї оцінки вивчення мови. Мовний портфель являє собою електронне портфоліо, де студент збирає разом цілий ряд цифрових матеріалів, які разом забезпечують всебічну оцінку його мовної здібності. Вони можуть включати відеозаписи, аудіозаписи, записи, приклади статей, які вони прочитали, онлайн –тести, тощо. Усі ці матеріали можна знайти в одному централізованому сховищі. Це не ідеальна система оцінювання, але вона допоможе побачити результати студентів, які вивчають англійську мову.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ertmer, P and Ottenbreit-Leftwich, A (2010) Teacher technology change: How knowledge, confidence, beliefs, and culture intersect. *Journal of Research on Technology in Education* 42/3: 255–284.
2. Cotterall, S (1995) Readiness for autonomy: investigating learner beliefs. *System*, 23/2: 195–205.
3. http://www.teachingenglish.org.uk/sites/teacheng/files/C607%20Information%20and%20Communication_WEB%20ONLY_FINAL.pdf [The Internet resource]